АЖРИМ

(даъво аризани кўрмасдан қолдириш тўғрисида)

Сариосиё тумани

2024 йил 14 май

Сариосиё туманлараро иқтисодий судининг судьяси Н.Н.Муротов раислигида, судья ёрдамчиси М.Гадоеванинг котиблигида, даъвогар Узун туман фермер, деҳқон ҳўжаликлари ва томорқа ер эгалари Кенгаши "КУРБОНОЙ АШУРАЛИЕВА" фермер ҳўжалиги манфаатида жавобгар "DENOV TEKSTIL KLASTER" фермер ҳўжалиги ҳисобидан 1 121 242 450 сўм асосий қарзни, 326 828 926 сўм пеня ундириш тўғрисидаги даъво аризасига асосан қўзғатилган иқтисодий ишни Сариосиё туманлараро иқтисодий суди биносида бўлиб ўтган очиқ суд мажлиси муҳокамасида кўриб чиқилганда, қуйидагилар

АНИКЛАДИ:

Даъвогар Узун туман фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари Кенгаши "КУРБОНОЙ АШУРАЛИЕВА" фермер хўжалиги манфаатида жавобгар "DENOV TEKSTIL KLASTER" фермер хўжалиги ҳисобидан 1 121 242 450 сўм асосий қарзни, 326 828 926 сўм пеня ундиришни сўраган.

Суд мажлиси вақти ва жойи ҳақида тегишли тартибда ҳабардор қилинган даъвогар ва жавобгар суд мажлисида вакил иштирокини таъминламади. Бироқ, судга медиатив келишувни йўллаб, суддан ушбу медиатив келишувни тасдиқлашни сўраган.

Мазкур холатда, суд Ўзбекистон Республикаси Иктисодий процессуал кодекси 128-170-моддларига асосан, ишни даъвогар ва жавобгар вакили иштирокисиз куриб чикиш мумкин деган хулосага келди.

Суд, иш хужжатларини ўрганиб, уларга хукукий бахо бериб хамда тарафлар ўртасида медиатив келишув тузилганлигини инобатга олиб, даъво аризани кўрмасдан қолдиришни лозим топади.

Узбекистон Республикаси Иктисодий процессуал кодексининг 131моддасига кўра, тарафлар низони медиатив келишув битимини тузиб ҳал этиши мумкин.

Медиатив келишув битими даъво тартибидаги ҳар қандай иш бўйича тузилиши мумкин.

Медиатив келишув биринчи инстанция судида суд алохида хонага (маслахатхонага) суд хужжатини қабул қилиш учун чиққунига қадар тарафлар томонидан тузилиши мумкин.

Ўзбекистон Республикаси "Медиация тўгрисида"ги қонуннинг 15-моддасига мувофик, медиация тарафларнинг хохиш-истаги асосида кўлланилади. Медиация суддан ташкари тартибда, низони суд тартибида кўриш жараёнида, суд хужжатини кабул килиш учун суд алохида хонага (маслахатхонага) киргунига кадар, шунингдек суд хужжатлари ва бошка органлар хужжатларини ижро этиш жараёнида кўлланилиши мумкин.

Ушбу Қонуннинг 16-моддасига асосан, медиацияни қўллаш тўгрисидаги келишув шартномадаги унинг таркибий қисми бўлган шарт тарзида ёки алохида келишув тарзида ёзма шаклда тузилади.

Медиацияни қўллаш тўғрисидаги келишувда тарафлар ўртасида келиб чиқкан ёки келиб чиқиши мумкин бўлган барча ёки муайян низолар медиация тартиб-таомилини амалга ошириш йўли билан ҳал этилиши кераклиги ҳақидаги қоида бўлиши лозим.

Медиацияни қўллаш тўғрисидаги келишувда низо предмети ҳақидаги, медиация тартиб-таомилини амалга ошириш тартиби тўғрисидаги, медиация тартиб-таомилини амалга ошириш билан боғлиқ ҳаражатларда тарафларнинг иштирок этиш шартлари ҳақидаги, медиация тартиб-таомилини амалга ошириш муддатлари тўғрисидаги маълумотлар бўлиши мумкин.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодекси 107моддасининг

1-қисм 53-бандига кўра, тарафлар ўртасида медиатив келишув тузилган бўлса, иқтисодий суди даъвони кўрмасдан қолдиради.

Суд, тарафлар ўртасидаги медиатив келишувда тарафлар ўзаро келишишганлигини инобатга олиб, тарафлар ўртасида имзоланган медиатив келишув конун талаблари асосида расмийлаштирилган деб топиб, даъвони кўрмасдан колдиришни лозим топади.

"Медиация тўғрисида"ги қонуннинг 17-моддасига кўра, низо медиатив келишув билан медиация тартибида ҳал қилинган такдирда, тўланган давлат божи қайтарилиши лозим, бундан суд ҳужжатлари ва бошқа органлар ҳужжатларини ижро этиш жараёнида медиатив келишув тузилган ҳоллар мустасно.

ИПК 107-моддасининг 1-қисми 5³-бандига кўра, тарафлар ўртасида медиатив келишув тузилган бўлса, иктисодий суди даъвони кўрмасдан колдиради.

Мазкур ҳолатда судга даъво тақдим этилишида давлат божи туланмаганлиги, тарафлар уртасида медиатив келишув тузилганлиги сабабли суд иқтисодий иш буйича давлат божи ундирмасликни лозим топади.

Юқоридагиларга асосан, Ўзбекистон Республикаси "Медиация тўғрисида"ги Қонуннинг 15, 16, 17-моддалари, Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 107, 130, 131, 195-моддаларини қўллаб, суд

АЖРИМ КИЛДИ:

Даъвогар Узун туман фермер, деҳқон ҳўжаликлари ва томорқа ер эгалари Кенгаши "КУРБОНОЙ АШУРАЛИЕВА" фермер ҳўжалиги манфаатида жавобгар "DENOV TEKSTIL KLASTER" фермер ҳўжалиги ҳисобидан 1 121 242 450 сўм асосий қарзни, 326 828 926 сўм пеня ундириш тўғрисидаги даъвоси кўрмасдан қолдирилсин.

Ажрим устидан апелляция тартибида шикоят қилиниши мумкин.

